

läisen raskain seuralainen ja se on nyt juuri kaikessa kukoistuksessaan, etenkin näin kallina aikana monet tuhanneet saavat ponnistella kapitalistien kovissa kourissa.

Työläiset, eikö jo olisi alka täälläkin avata silmänsä siitä jänkäkikkauksen unesta. Ajatelkaa miten taivastuuta meillä talutetaan sinne kapitalistin kurjimpaan kulluun. Parannuksia voimme saada ainostaan yhtymällä sosialistipuolueeseen ja taistella omien oikeuksiemme puolesta. Sitä työläisille kuuluu muutakin, eikä vaan aina ruutua aamusta varhain iltaan myöhään.

Kaikki siis kantakoon kortensa aatteemme hyväksi on jokaisen velvollisuus.

Tositoveriuudella.

YKSI JOUKOSTA.

EUREKA, UTAH.

Lämmin tervehdys Toverittaren lukijoille täältä kolkosta vuorokylästä. Elettään ja toimitaan sitä täälläkin, kuten muillakin paikkakunnilla, miestään vastuksista huolimatta. Puhat ihmiset ovat tahtoneet lakkauttaa koko toimintalaitut, kun ei tahtonut päästä kokouksiin eikä näytösharjoituksiin ei tuomalla millään. Niin ja onhan sitä ptenillä kirjoituspöytäkirjoilla tahdotte lamauttaa etenkin naisten toimintaa, vaan me naiset olemme nyt järkkäkkäviä, että mikään ei meidän innostamamme saa masentaa, vaikka meistä mitä perättömiä juttuja kiusalla kirjoittelisivat. Se on vaan oma vaivanne ja oma läpönnä, että saman osaston jäsen ja etenkin mieshenkilö viiltä sekaantua naisten asioihin. Tämä sama henkilö on jo monta parjaaavaa kirjoitusta lähettänyt meistä naisista lehtiin. Minä naisena kumminkin pyydän, että anna olla viimeinen kerta, että menet kirjoittamaan naisten kookuksista, kun et itse ole näkemässä eikä kuulemasa, käyt kirjoittamaan vaan muka oikkuin kiusalla perättömiä asioita lehtiin. Eikö olekin kunnollisesti tehty omalta rantaan-velkolta? Ja jonka valmo myöskin toimii ylötenä toisten naisten kanssa.

Naisten päivää vietettiin helmik. 25 p. Ohjelmassa oli puhe toy. Aug. Mäkelältä, yhteislaulua, runoja, kertomuksia ym. ja mikä hurjimmasta puolesta, kun Eureka naiset osallistuvat miehinä tai herrainä näyttökappaleissa "Herant kapakassa". Kappaleesta on voi mittään mielitä, syystä, kun olin itsekin kappaleessa. Arvostelen jätän katsojan tehtiäviksi. Lopuksi oli tanssia hyvän soiton kanssa. Laulun kumminkin, että jokainen oli tyytyväinen ilaan ohjelmian sekä läpöni mielin pöytäkirjoissa. Kalvivokkua myytiin 26 doll. edestä, että saimme maksetuksi soittajat ja laulun vuokra. Loput käytetään ompeluseuran hyväksi. Kahvit, kermat, sokerit ja keulat naiset lahjoittivat näihin iltoihin, josta kiitos naisille kaikista uhrautuvaisuudesta.

Ompeluseuran myyjäisiä myöskin puhutaan suurella kiiroillä; tällä valmistuu joka viikko sekä muutakin huvia sinne hommitaan. Jos ei näyttökappaleita tule niin hommitaan jotkin hyvä kuvaelmä, sekä muuta.

Pois muuttanut on täältä kaksi perhettä tämän kuun ajalla. Mrs. ja Mr. John Saari lapsineen sekä Mrs. ja Mr. Jack Mäki lapsineen. Näissä perheissä menetimme paljon, sillä he olivat aina ahkera toimimaan kaikissa hommissa. Toivomme vaan kesättää innostusta näille perheille uudeksiin paikkakunnalla jalon aatteemme eteen. Taistelu tarmoita toivoen kaikille Toverin ja Toverittaren lajalle lukijakunnalle.

Toveriuudella.

K. A.

FORT BRAGG, CAL.

Naistenpäivää viettivät osastomme naiset viime kuun 25 p:nä hyvin valittulla ja tarkotukseensa sopivalla ohjelmalla. Kaikist puhetta oli naisilta, runoja ja elähittäviä lauluja. Erit-tään toivotettiin tunteen tulevaisuutta kohti loit mielimme ne lasten antamat eli suorittamat ohjelmanumerot, runot ja vuorokeskustelut. Tulevaisuus on lapsien, suuri työme, yhteiskuntaparanustaloitomme

jää juuri heille, heidän jatkettavaksi siirtä, mihiin me olemme jättäneet. Lasten tunne on hellä ja aitis vai-kuruksille, kivistöön ei lankee ne siemenet, joita heille kylvetään, siksi tuntui, kuin olisimme nähneet heidän kauttaan voimakkaan valon heijastuksen tulevaisuudesta....

Tekisi mieli lausua näille lasten vanhemmille, samalla kun antaa tunnustus siitä, että ovat lapsiaan ohjanneet näinkin pitkälle luokkatuntetuksessa, että edelleen jatkaisivat vaikuttamaan heihin sitä tunnetta ja tulevaisuudessaikin ohjaisivat lapsensa suorittamaan ohjelmaa juuri Työntemppelein lavalta. Tämä olisi virkistävää kuin keväinen sade ruohikos-sa.

Täällä meidän keskuudessakin on paljon työtä vahvistaksemme joukkoamme sosialismin tietoisuudella. Yhdyn S. Lepiston ajatuksen: että ollaksemme tai tullaksemme sosialis-telksi tarvitsemme me muutakin kuin vaan tanssia sosialistihaulla ja käydä siellä joskus katsomassa porvaril-lisia kappaleita — työväenkappaleita kun on vielä hyvin vähän saatavissa. Kuitenkin tiedämme sen tosiasian, että mukana olevat aina oppi-vat, vaikka olemmekin kaikki oppi-laita, kuitenkin joutuissamme käsit-telemään aina puolueemme toimia, täten pakostakin syvennymme sen tehtävien. Yhteistaloutta täten tulee meille välttämättömäksi elämämme perusoikeeksi. Siksi-pi on meidän jokaisen pyrittävä toimintakokouksen varsinaiseksi osanottajaksi. Yhteis-toiminta ei saa olla kenenkään vä-syttäjänä vaan innostajana. Jos yksi-siöt viävy ja vielä väsymyksellään kiusaavat muuta, on toiminta silloin vääryllä totella. Tämä on vielä vaarallistakin; toiminta saa tuantumuks-en henkeä. Tämä olisi meidän jokaisen otettava huomioon ja ryhdyttävä kukin osaltaan toimimaan, vaika vaan vähäisekkin, silloin työse-kentelyme aatteemme hyväksi löisi iloa ja innostusta. Kaikki kal olemme tietoiset siitä, ettemme nykyään ihmisi-nä taldo kytkökä itseämme pois velvollisuksistamme ja meitä työläisiä elähtyväväitä elämästä.

"Sherlock Holmes" näyttellään laul-lilla t.k. 24 p:nä. Ohellessamme aina täällä illjaisessa Fort Bragissa, me hyvin vähän olemme illaisuudessa nä-kemään suurkaupunkien jokapäiväistä järjestelmän menoa. Kuitenkin tulem-me koko paljon tämän kappaleen a-vuolia näkemään sitä mahtavaa vää-ryyden ja rosvoitten voimaa, joka saa ihmeltä aikaan, ja samalla kun-luisan salapöllisän Holmesin sukke-laa asioiden selvitykseksi. Kappale-tiedotetaan englanninkielisillekin sillä Holmesin salapöllisretket ovat kuuluisat jännityksellään.

Eino Leinon kirjoittama "Maunu Tavast" näyttellään tälläkäläisellä näyt-tämöllä t.k. 4 p:nä. Kappaleelta on valkea yhdellä kertaa ymmärtää. Siinä Maunu Tavast jo silloin en-nustaa ja on tietoinen ajasta jolloin ih-miset eivät enää tarvise pappia. Hän näkee jo silloin, vaikka hän on-kin pappisvallan kukkulalla, että pap-pisvaltaa kannattaa vaan kansan ty-peryys kansan tietoisuuden kasvas-sa helkontuu pappien vaikutusvalta kansaan.

Ohjelma-iltamat tulevat tästäälä-hen sisältörikkaammaksi, sillä klu-pin kaikki alaseurain keskuudestaan valitsema komitea tulee pitämään ill-den ohjelmasta huolen.

MANDI MAKI.

CUMBERLAND, WASH.

Eipä näy koskaan kirjeitä täältä meidän kylästä Toverittaren palstol-la, niin kirjoitan nyt vähän, jos sat-tuis pääsemään painokoneen alle, sil-lä joskus jo on ollut pientä ääntä, että on ilkaa paikallisia kirjeitä Toverittareissa.

Olen joskus lähennut puhtaan pape-rin jokaisen toimittajan aikana ja aina se on painettu muulloin paitsi silloin, kun miehet(?) olivat peräsi-messä ja Mrs. Laukki. He eivät nähneet niitä keivolliseksi muulle kuin roskakorin täytteenksi.

Kerron ensin paikkakuntamme

hommista. Kansalaisia tänne on li-sääntynyt nykyisin kaudella perheel-lä ja jollakin yksinäisellä miehellä Elantonsa saavat he hillit kaivamala-ja kolmessa eri kuopassa, jotka jo-kainen kuuluu eri yhtiolle, joissa eh-täen on noin 200 miestä kaikkiaan.

Kaikki miehet kuuluvat U. M. W. of America liittoon, vaikka ei niitä ole yhtiöt tunnustaneet.

Karsinaoppi näyttää vallitsevan pal-kallisten unioni miesten välillä, kun he eivät saata pitää kokouksiaan yh-dessä, vaan joka kalvannon miehet erikseen, mutta ehkä se pitää niin olla, niin saahan useampi mies olla ohjauksissa ja näyttää suurelta.

U. M. W. miehet ja U. M. W. haukkuvat kumpikin toisiansa taistel-ten vastaan. Mutta eikö se olisi parempi että kaikki puhuisitte asioista siinä äärellä, että kaikki sen ymmärtäisi, sillä mitä se hyödyttää soivata toisianne ja tapella toisia uni-oni miehiä vastaan, kun kotona ja kouluassa kasvatetaan rikkureita, joista joka päivä astuu uusia tietämät-tömiä työläisiä taistelemaan leivästä. Jättäkää untolitten paremmuus sivi-asiaksi ja koettakaa saada kaikki mukaan, niin unoittonen paremmuus selviää itsestään. Esempli huomiota lasten ja nuorten kasvatukselle, niin jonakin päivänä on voitto teidän.

"Poor Toveritar", kun miehet ovat ravanneet sinua tappamaan", sanoi tyttöni, kun oli luenut Leo Lehnon kirjoituksen Toverittaren S:sta nune-rosta. Todellakin suurkympäljiät mie-het aina löytävät moittimista tämän tästäkin tästä meidän äänenkannatta-jasta, mutta eivät vaan itse kirjoita jotakin hyvää ja jaloa, josta saisim-me selviästä oppia, jota me ymmär-rämme ja joka sopii jokapäiväiseen elämäämme. Näyttää vähän kuin miehet pelkäsivät, jos naiset heräisivät, niin pitää ne nukkuttaa ennenkuin saavat silmänsä auki.

Onhan Toveritar löytänyt aina use-ampaan kotiin tiensä nykyisen toi-mittajan aikana, niin se ehkä har-mittaa miesväkää, että sille jo pitää ruveta esteitä eteen laittamaan. Pal-jon on tässä lehdessä korjattavaa, mutta ei se kal sillä parane, jos tanssen aletaan painaa aina uudestaan Mäkelän aapista, niinkuin tehtiin Mrs. Laukin aikana, jolloin jo oli päästy koiko pitkälle tilaajamää-rän vähydessä ja lehden sisällön köyhyydessä, mutta eipä miehet moit-tineet silloin lehtä eikä naisten ää-nen annettu kuulu.

Kun nyt on saatu lehden tilaaja-määrä kohoamaan ja aina se on ylö-s-päin menossa, niin antakaa sille kan-tautusta yksökäsin. Kirjoitakaa nuor-ille ja vanhoille, aikuisille ja lapsil-le. Näyttäkää että voitte parantaa, eikä painaa alas.

Kaikkille Toverittaren lukijoille mi-nä esitan, että nostetaan Toverittaren tilaajamäärä puolta suuremmaksi kuin viikon eli kuukauden kulussa. Tilatkaamme yksi vuosikerta jollekin tuttavallamme, joka tykkää lukea, mutta jostakin syystä ei vaan tilaa. Entisen kokemuksen perusteella voin sanoa, että joka on vuoden luenut, ei jätä tilaustansa katkeamaan. Aino-astaan ne tilaajat antavat tilauksensa loppua, jotka eivät ole huvitetut lukemisella.

Ja sitten kun on tilaajamäärä kyl-lin suuri, voimme vaatia lehtemme ainakin puolta isommaksi, vaikka se ei tulisi muuta kuin kerran viikossa, ja sitten voitaisiin maksaa kirjailija-palkkiota hyvistä, vaan ei haukkuma-kirjoituksista, ja kuvitettaisiin asan-mukaisilla kuvilla. Se olisi minun toi-voini.

Minä olen tilannut ennen jo kol-melle tuttavalleni vuosikerran Tove-ritarta ja jokaisesta on tullut vaki-tuinen lukija, niin miksi emme uh-raisi dollaria lehtemme ylöspäin sa-miseksi. Minä ainakin sen teen, jos muitakin löytyisi mukaan.

Sanomalehtiä tulee paikkakunnal-lamme kolme Toveria, yksi Toverit-tar, kolme Teollisuustyöläistä, yksi Siirtolainen; ne ovat minun tiedossa-ni. En ole joutanut mennä vielä ym-pärille katsomaan mitä kirjallisuutta viimeksi tulleet kansalaiset lukevat, mutta kun tuo lumi menee pois, niin

menen katsomaan eikö Toveritarta saisi kaupaksi.

Joitakin vuosiä jälkeenpäin oli le-vityskilpailu erällä englanninkielisel-lä kuukausijulkaisulla, jolloin jokai-nen vanha tilaaja, tilasi yhden tut-tavilleen ja se lehti sai kaksi mil-ljoonaa uutta tilaajaa, niin miksi me emme tekisi samoin.

Toverin vuosikokoukselle tahtoisin sanoa toivoni, että ei ollenkaan kes-kusteltaisi Toverittaren toimittajan muutoksesta, vaan antaisitte sille ap-ulaista, että he jaksaisivat rus-tata lehden semmoiseksi, että se ollen-kaan tykkääväit naisten herätyksestä. MINNIE E.

WORCESTER, MASS.

Näyttää siltä kuin me Worcesterin naiset olisimme pois muon maailman yhteydestä No. "vautiolo on tyyty-väisyyden merkki" sanoo sananlasku, ja näyttää kovasti soveltuvan meidän kontolle, monilukuisuudestamme huolimatta. Kun meitä suomalaisia tänne on kokoonantunutta yhtä eriväviä miehiäpiteltämme ja harras-tuksiltamme, itsekkäiläkin tietysti oma-t tehtävänsä, ei näy Toverittaressa pieninkään kirjoitusta vahingosaakaan. Minä puolestani olen odo-tellut sulavampia kynäilijöitä täyttämään velvollisuutensa, koska tiedän sellaisia joukossamme täälläkin olevan. Meillä naisilla on tuo ammoll-silta ajoilta peritty tapa, että odo-tella kädet ristissä valmista, on se tuonnin huonoit tapokset. Se on ollut yhtenä tekijänä naisen elämän tason alapuolella säilyttämässä. Ylös sis-kori! Liittykää sosialistipuolueeseen ryhtymään, sillä se on ainoa tie, joka meidät vie samalle tasolle mies-ten kanssa. Puolue, joka tahtoo kar-sia pois luokko- ja sukupuolijat, mutta ei tästäkään tule mitään odot-tamallia. Meidän on liitettävä yht-teen naisina ja miehinä. Vapautem-me ei tule koskaan sarastamaan niin-kaan kuin taussimme nykyisen jär-jestelmän soittola.

Siis vielä kerran tälle Worcesterin naiset tahdon sanoa: antakaa tieto-puolisouden valaista kotejamme mi-kä silheen on mahdollisuutta. Ensik-sikin teette palveluksen itseään kohtaan tilaamalla oman äänenkannatta-jan, Toverittaren, jota välttämättö-mästi jokainen työläisnainen tarvit-see. Raamattukin kun kerta on täyt-tynyt, kuten useimmat teistä sanoo, niin senkin kritiserauksen puolesta joutaa maailmallsiin kysymyksiin.

Eipä sillä etteikö täällä joukossa olla. Osaston toiminta on vilkasta kalleinpuolin, tilava kokoushuoneus-tomme useammasti kuin muuten on ääriään myöten täytettynä yleisöllä. Mutta paljon vielä harhalbee pimey-dän kujilla tuntematta omaa ase-maansa.

Liittykää meihin, jotka ette vielä ole sitä tehneet. Kokoushuoneusta laajennetaan, jos nykyinen käy ah-taaksi. M. M.

CARBONADO, WASH.

Pitähän sitä taasen pakista mei-dänkin toimistamme. Sitä naisten päivää me vietettiin 25 p. vilme kuuta, jossa oli paljon yleisöä. Ohjel-maakin oli paljon, vaikka se meidän näyttökappale oli jüidä kokonaan näyttämättä, kun yksi meidän näyt-telijöistä sairastui muutamaa päivää

(jatkoa seitsemänellä sivulla)

Jos olette Kipeä

Pyytäkää VAPA LAAKE KIRJA No. 5.

Josaa yli 25 erilaista miesten ja naisten taudin on seloitto, sekä täydellinen luettelo suom-laisista lääkkeistä. Lähettäessä taudin nimi eli taudin oireet ja me esitämme toille mikä lääke olisi tilattava, lääkkeen hinnan y. m. (Lääkkeet eivät ole patenttiläkkeitä vaa-tosi suomalaisia lääkkeitä).

(Tämän kirjan saatte vapaasti, ja pitäisi olla jokaisen suomalaisen kodissa, sillä ette tiedä, koska tarvitsette sitä. Vapokas hambuuki lääkkeitä ja hampainkärkiä tohtoria....)

—Lignell'in Apteekei on suurin—
—suom. Apteekei Ydy-yvalloissa—

P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.